گفت‌وگوی «جوان» با مسئول فروشگاه نشرشاهد در بهشت زهرا(س) که پس از ۲۰ سال در آستانه تعطیلی قرار گرفته است

مخاطبان ما دوستداران شهدا از همه جای جهان هستند

احمد محمدتبریزی

خبر تعطیلی یک فروشگاه عرضه محصولات مرتبط با فرهنگ دفاع مقدس در بهشت زهرا(س) چند روزی است که در فضای مجازی پیچیده و گزارش‌هایی هم در این خصوص از سوی برخی از رسانه‌ها منتشر شده است. فروشگاه نشر شاهد که نزدیک به ۲۰ سال سابقه کار در کنار خانه شهید بهشت زهرا دارد، الان در آستانه تعطیلی قرار گرفته است. برای پیگیری این موضوع و حواشی آن گفت‌وگویی با محمد عامری مسئول فروشگاه داشته‌ایم. او در کنار توضیحاتش به جهت اینکه سال‌هاست همسایه مزار شهدا شده، خاطرات زیبایی از برخورد مردم و حتی گردشگران خارجی با مقوله شهدا و دفاع مقدس دارد که در ادامه دعوت می‌کنیم گفت‌وگوی «جوان» با وی را بخوانید.

خیلی وقت است که کتابفروشی شما را در بهشت زهرا(س) می‌بینیم، چند سال سابقه کار دارید؟

از سال ۱۳۷۹ این کتابفروشی مشغول به کار شد. اوایل کارمان را با فروش کتاب و پوستر و برچسب شروع کردیم و به مرور محصولات‌مان بیشتر شد و کارمان گسترش پیدا کرد. محل فعالیت‌مان فروشگاه نشر شاهد در بهشت زهراست که زیرمجموعه بنیاد شهید و معاونت فرهنگی قرار دارد. ما بین قطعه‌های ۲۴ و ۲۶ که عمدتاً از شهدای دفاع مقدس هستند، قرار داریم. اداره فرهنگی بنیاد شهید که قبلاً خانه شهید بود اینجا واقع شده و کنار هم قرار داریم. مسئولیت فروشگاه از همان سال ۱۳۷۹ با خودم بوده و این محل را از بنیاد شهید اجاره کردم. هر سال این قرارداد تمدید می‌شد و ما هم کارمان را می‌کردیم و مشکلی وجود نداشت تا اینکه امسال جهت تمدید قرارداد به مشکل برخوردیم.

مشکل‌تان دقیقاً چیست؟

تا مدتی پیش زیرمجموعه نشرشاهد قرار داشتیم. بعد مؤسسه فرهنگی هنری شاهد تأسیس شد و ما زیرمجموعه آنها قرار گرفتیم و آخرین قرارداد را با آنها بستیم. سال گذشته این مؤسسه منحل شد و ما در جریان این انحلال قرار نداشتیم. وقتی قراردادمان تمام شد و برای تمدید قرارداد به مؤسسه رفتیم دیدیم خبری از مؤسسه نیست. پیگیر تمدید قرارداد شدیم که به ما گفتند صبر کنید تا بگوییم با کدام قسمت قرارداد ببندید. چند ماه بعد از اداره پشتیبانی بنیاد شهید با ما تماس گرفتند و گفتند برای تعیین تکلیف و جلسه به گلزار شهدا بیایید. ما هم گفتیم به خاطر تغییر و تحولات مدیریتی حتماً با شخص تازه‌ای باید قرارداد ببندیم. وقتی به جلسه رفتیم گفتند کتابفروشی به اداره پشتیبانی بنیاد شهید واگذار شده و شما قراردادتان تمام شده و باید این مکان را تخلیه کنید. سال گذشته که این مسئله را مطرح کردند ما به نشر شاهد رفتیم. مدیر نشر شاهد به ما گفت شما بمانید و کار انجام می‌شود. در این مدت هم خیلی حمایت‌مان کردند. متأسفانه کار از بالاتر شروع شده و آنها حمایت نمی‌کنند. مدیریت نشر شاهد به دنبال تمدید قرارداد با ما بود که کار از دست‌شان خارج شد و در اختیار اداره پشتیبانی قرار گرفت. سال گذشته نامه قضایی برایم آمد که به دنبال گرفتن حکم تخلیه و ریختن وسایل فروشگاه به بیرون هستند. از طریق دوستانی که داشتیم صحبت کردیم و این قضیه به تعویق افتاد ولی دوباره این ماجرا به جریان افتاده و هنوز مشکل اساسی حل نشده است.

دلیل تخلیه و عدم تمدید قرارداد چیست؟

می‌گویند شما باید اینجا را تخلیه کنید تا ما تحویل بنیاد شهید استان بدهیم و بعد آنها تصمیم می‌گیرند که چه کار می‌خواهند بکنند. اما ظاهر امر این است که درخواست کرده‌اند اینجا را تغییر کاربری بدهند و به بخش اداری خانه شهید اضافه کنند. بنیاد شهید برای مجموعه اداری فضای کمی در بهشت زهرا ندارد و سؤال‌مان این است که برای توسعه یک قسمت چرا یک قسمت دیگر را می‌خواهید تعطیل کنید؟ آن هم چنین مرکزی که یک کتابفروشی با سابقه ۲۰ ساله است.

در حال حاضر در فروشگاه چه محصولاتی به مردم ارائه می‌شود؟

محور کار ما عرضه محصولات دفاع مقدس که شاخصه‌اش کتاب در حوزه شهدا و دفاع مقدس و محصولات فرهنگی مرتبط با این حوزه است. محصولات شامل سی‌دی، سربند، عکس و پوستر شهداست و با ۲۰ ناشر فعال دولتی و خصوصی قرارداد داریم و کتاب‌هایشان را عرضه می‌کنیم و بالای ۸۰۰ عنوان کتاب در حوزه دفاع مقدس داریم. به صورت تخصصی روی کتاب‌های دفاع مقدس کار می‌کنیم و سعی کرده‌ایم کتاب‌های دیگر را بر اساس نیاز مشتری داشته باشیم. مثلاً قرآن و مفاتیح جزو نیازهایی است که در بهشت زهرا زیاد به آن رجوع می‌کنند و ما بر اساس نیاز مردم آن را ارائه می‌کنیم و کار اصلی‌مان همان فروش کتاب‌های حوزه دفاع مقدس است. در کنارش یک‌سری کار جانبی هم برای جذب مخاطب انجام دادیم و نیاز مراجعان را برآورد کردیم. محصولات فرهنگی دیگر مثل ملزومات حجاب، چادر، روسری یا لوازم تحریر ایرانی، تسبیح و انگشتر و یک‌سری ماکت و ادوات داریم ولی عمده فعالیت‌مان در حوزه کتاب است. بیشتر فضای فروشگاه هم به فروش کتاب اختصاص دارد.

غیر از فروشگاه شما کتابفروشی دیگری در محدوده فعالیت دارد؟

در محدوده ما فروشگاه دیگری نیست و فقط فرهنگسرای رضوان که زیرنظر سازمان فرهنگی هنری شهرداری است کار فرهنگی می‌کند. این فرهنگسرا را هم خودمان پیشنهاد راه‌اندازی‌اش را دادیم. ناگفته نماند در گلزار شهدا سه کتابفروشی زیرنظر نشر شاهد وجود داشت که دو فروشگاه دیگر در طرح ساماندهی بهشت زهرا جمع شد و دیگر نتوانستند راه بیندازند. چنین اتفاقی قبلاً افتاده و تنها فروشگاه ما فعال باقی مانده بود که روی آن هم دست گذاشتند و سراغش آمدند.

در این ۲۰ سال فعالیت نگاه و استقبال مردم از شهدا و محصولات مرتبط با دفاع مقدس را چطور دیدید؟

به شکر خدا استقبال خیلی خوب است. مخصوصاً روزهای آخر هفته یعنی پنج‌شنبه و جمعه که تعداد زیادی زائر به بهشت زهرا می‌آید و ما هم از حضور آنها بی‌نصیب نمی‌مانیم. خوب است خاطراتی را تعریف کنم. ما چون با افراد بسیاری ارتباط داریم چهره‌ها یادمان نمی‌ماند و برای یادآوری همه حضور ذهن نداریم. بعدها شنیدیم که برخی از شهدای مدافع حرم مشتری مغازه‌مان بوده‌اند. این مکان از این لحاظ هم برایمان ارزشمند است که پاخور چنین انسان‌هایی بوده است. به خاطر همین مسائل چراغ فروشگاه در طول این سال‌ها خاموش نشده است. ما موارد جالبی در این سال‌ها داشته‌ایم. خانمی بوده که اعتقادی به شهدا نداشته و زمانی که به فروشگاه آمده کتاب شهیدی را خریده و آشنایی با شهید زندگی‌اش را متحول کرده است. از این دست اتفاقات زیاد داشته‌ایم. تا به حال مخاطبان زیادی از خارج کشور به فروشگاه آمده‌اند و کتاب‌های شهدا را خریده‌اند.

> یک بار خانمی از فرانسه آمده بود و می‌گفت خواب شهید همت را دیده و هرچه آثار از شهید همت بود را خرید تا اطلاعات بیشتری از این شهید کسب کند. از کشورهای عربی منطقه، از ارمنستان و ترکمنستان مخاطبان زیادی داریم که به ما سر می‌زنند

یعنی شهدا در میان خارجی‌ها هم علاقه‌مندانی دارند؟

بله، اتفاقاً اواسط هفته گذشته در دو روز سه مسافر از ترکیه به فروشگاه آمدند و چندین کتاب درباره شهدا خریدند. یک بار خانمی از فرانسه آمده بود و می‌گفت خواب شهید همت را دیده و هرچه آثار از شهید همت بود را خرید تا اطلاعات بیشتری از این شهید کسب کند. از کشورهای عربی منطقه، از ارمنستان و ترکمنستان مخاطبان زیادی داریم که به ما سر می‌زنند. از شش ماه پیش سعی کردیم کتاب‌هایی درباره شهدا که به زبان‌های دیگر ترجمه شده را عرضه کنیم و در حال جمع‌آوری این آثار بودیم که به این جریان خورد و پیگیری کار را فراموش کردیم. حیف است این چراغ خاموش شود. خیلی از مراجعانی که به فروشگاه می‌آیند نمی‌دانند کتاب شهدا را غیر از ما از کجا تهیه کنند. به جرئت می‌گویم ۶۰ درصد مشتری‌های ما ثابت هستند و هر هفته اگر خرید هم نکنند یک دوری در فروشگاه می‌زنند و حال و هوایشان عوض می‌شود.

بیشتر دوستداران چه شهدایی به شما سر می‌زنند؟

شهید ابراهیم هادی، شهید مجد و شهید ذوالفقاری مخاطبان خاصی دارند که پاتوق‌شان فروشگاه ماست و خیلی به ما سر می‌زنند. در همین زمینه دو برنامه داشتیم که با این اتفاقات امکان برنامه‌ریزی برایمان وجود ندارد. به دنبال این بودیم اگر بشود نشستی با نویسندگان کتاب شهدا و جشن امضای کتاب داشته باشیم. همچنین می‌خواستیم به مناسبت سالگرد تولد یا شهادت هر شهید کتاب آن شهید را بیاوریم و جشن امضا راه بیندازیم. برای سال ۹۸ برنامه‌ریزی کرده بودیم این کارها را انجام دهیم که فعلاً مشکلات نگذاشته این کارها عملیاتی شود.

مشتری‌هایتان از یک طیف خاص هستند یا از طیف‌های مختلف جامعه مشتری دارید؟

ما مخاطب عام هم داریم. به قول حضرت آقا ما نمی‌توانیم از روی ظاهر، افراد را قضاوت کنیم. دو هفته پیش خانمی به فروشگاه آمده بود که از لحاظ ظاهری تصور نمی‌رفت علاقه‌مند به شهدا باشد ولی چنان به شهدا ارادت داشت و با ذوق و شوق و علاقه کتاب‌هایشان را نگاه می‌کرد و می‌خرید که برای خودم خیلی جالب بود. این عشق و علاقه نعمت‌هایی هستند که شهدا برایمان گذاشته‌اند و باید قدرش را بدانیم.

مردم بیشتر از چه کتاب‌هایی استقبال می‌کنند؟

معمولاً کتاب‌های خاطرات و رمان درباره شهدا مخاطب زیادی دارند. مردم بیشتر سراغ کتاب‌هایی که سر زبان می‌افتد می‌آیند. الان کتاب «سلام بر ابراهیم» به خاطر تعریف‌هایی که سینه به سینه مردم نقل کرده‌اند جزو پرفروش‌ترین کتاب‌هایمان است. کتاب‌های مدافع حرم از ناشران مختلف مخاطبان زیادی دارند. کتاب‌هایی که رهبری برایشان تقریظ نوشته‌اند نیز مخاطبان زیادی دارد. در مجموع کتاب‌های حوزه دفاع مقدس مورد استقبال قرار گرفته‌اند و من هر هفته دنبال کتاب‌های جدید و کتاب‌هایی که تمام می‌شود هستم. هفته‌ای نیست که من کتاب به فروشگاه نیاورم. این نشان می‌دهد مردم به این کتاب‌ها علاقه پیدا کرده‌اند و باید فروشگاه‌هایی که این کتاب‌ها را عرضه می‌کنند در دسترس‌شان باشد.

خواسته دیگری هم از مسئولان دارید؟

ما در این ۲۰ سال هیچ حمایتی نخواستیم و هیچ حمایتی هم از ما نشده است. هیچ ارگان و شخصی از ما حمایتی نکرده. تمام این امکاناتی که جمع‌آوری شده به خاطر علاقه شخصی خودم بوده است. فقط می‌خواهیم اینجا برقرار باشد. پیشنهادم این است متولی فروشگاه دوباره نشر شاهد شود و آنها در تأمین کتاب‌ها حمایت‌مان کنند. هیچ توقع دیگری نداریم. ما حالت پخش هم داریم و برای جاهای دیگر هم کتاب می‌فرستیم و تبادل کتاب هم داریم. متأسفانه در این مورد سلیقه‌ای برخورد شده و یک تصمیم کارشناسی نیست. عقلانی نیست فروشگاهی با ۲۰ سال سابقه را تعطیل کنیم تا مجموعه اداری شود. بنیاد شهید فضای فیزیکی زیادی در بهشت زهرا دارد. بنیاد می‌تواند با بهره‌برداری‌های بهینه از ساختمان‌ها و سالن‌هایش مجموعه اداری را آنجا قرار دهد تا این کتابفروشی هم برقرار باشد. با توجه به فرمایش حضرت آقا این فروشگاه‌ها باید به صورت زنجیره‌ای گسترش پیدا کنند و نگذاریم با چنین اتفاقاتی و تصمیم‌گیری‌هایی این فروشگاه‌ها حذف شوند.

نگاه

زندگی شهید بابایی و همسرش الگویی برای نسل‌های بعدی

«شوق پرواز» جوانان را سر شوق آورد

آرمان شریف

روشن‌ترین تصویری که عموم مردم جامعه از شهید عباس بابایی دارند به سریال «شوق پرواز» برمی‌گردد. سریالی خوش‌ساخت که جنبه‌های مختلف زندگی شهید بابایی را به تصویر کشید و بخش‌های مهمی از مجاهدت‌های ایشان را به مخاطبان نشان داد تا جامعه شناخت خوبی از این قهرمان دفاع مقدس پیدا کند به طوری که فرمانده نیروی هوایی ارتش می‌گفت پس از پخش سریال درخواست ورود به نیروی هوایی ارتش چندین برابر شد.

به گزارش «جوان»، شهید عباس بابایی ۱۵ مرداد ۱۳۶۶ وقتی برای شناسایی منطقه وارد آسمان عراق شد، هنگام بازگشت هدف گلوله‌های تیربار ضدهوایی بعثی‌ها قرار گرفت و به شهادت رسید. آنچه نام شهید بابایی را در طول دفاع مقدس و پس از آن بر سر زبان‌ها انداخت، سبک زندگی و ایمان و اعتقاد ایشان بود و اینکه همسر شهید چه در طول سال‌های جنگ و چه در روزهای نبود همسر، با ایمان و صبوری در زنده نگه داشتن نام و یاد شهید کوشیدند. دامنه تأثیرگذاری زندگی شهید بابایی به زندگی شهدای مدافع حرم هم رسیده بود. شهدایی از دهه‌های ۶۰ و ۷۰ که دفاع مقدس و روزهای سخت جنگ را درک نکرده بودند ولی شرح قهرمانی رزمندگانش را خوانده بودند و می‌خواستند با الگو گرفتن از آنها پایه‌های زندگی‌شان را محکم و استوار بنا کنند.

در کتاب «یادت باشد» که به زندگی شهید مدافع حرم حمید سیاهکالی مرادی می‌پردازد، در بخش‌هایی از کتاب می‌خوانیم که یکی از برنامه‌های مورد علاقه شهید سیاهکالی سریال «شوق پرواز» بود و ایشان هنگام تماشای سریال از همسرش می‌خواهد زندگی‌شان را همچون شهید بابایی و همسرش بسازند. شهید از همسرش می‌خواهد همچون همسر شهید بابایی با صبوری و ایمان مسیر شوهرش را ادامه دهد و در اواخر کتاب می‌خوانیم که پس از شهادت، همسر شهید یاد جمله شوهرش و یاد صبوری همسر شهید می‌افتد. این الگوبرداری از زندگی این قهرمانان سبب می‌شود تا همسر شهید سیاهکالی روزهای سخت تنهایی و فراق را با سربلندی پشت سر بگذارد.

صدیقه حکمت، همسر شهید بابایی، هنگام شهادت همسرش تنها ۲۸ سال سن داشت. سه ماه قبل از شهادت عباس بابایی، همسرش به ایشان می‌گوید: «عباس چرا من، مثل سایر خانواده‌ها در شهادت‌ها سهیم و شریک نباشم؟» شهید بابایی پس از شنیدن این حرف‌ها خدا را شکر می‌کند و رو به همسرش می‌گوید: «خیالم راحت شد. دیگر احساس می‌کنم که تو مرد شده‌ای و از این لحظه، فرزندانم را به تو می‌سپارم و هر چهار تا را به خدا!» همسران شهدا در آن روزهای سخت این‌گونه شانه به شانه مرد زندگی‌شان حرکت می‌کردند و در این راه همراه‌شان بودند. خانم حکمت، ۳۰ سال با ایثار و فداکاری راه شوهرش را ادامه داد تا در سال ۱۳۹۵ به وصال معشوق رسید.

همسر شهید بابایی در گفت‌وگوهایش عنوان می‌کرد که قلباً حضور شهید را حس می‌کند و او را می‌بیند و احساس می‌کند عباس بابایی کنارش است. شهید بابایی از همسرش خواسته بود به وظایف الهی‌اش عمل کند و ایشان در طول حیات سعی‌شان بر انجام تکالیف‌شان بود تا خدا و همسرش از او راضی باشند. زندگی مشترک و فردی بسیاری از شهدا یک کلاس درس برای جوانان است. به گفته همدوره‌ای‌های شهید بابایی ایشان یک مسلمان واقعی بود و بسیاری از معیارهای اخلاقی و انسانی را در زندگی‌اش رعایت می‌کرد و بالطبع همسر ایشان نیز در تمام لحظات کنار ایشان بود و سعی‌شان ساختن یک زندگی آرام با هدف کسب رضایت خدا بود. همان‌گونه که سریال «شوق پرواز» با پرداختی درست و با دقت در جزئیات توانست مردم را با زندگی شهید بابایی آشنا کند، پرداختن به زندگی دیگر شهدا نیز می‌تواند مردم را با جنبه‌های زیادی از سبک زندگی شهدا آشنا کند. در روزهایی که چهره اخلاق و مردانگی مخدوش می‌شود و رسانه‌های مجازی به دنبال مطرح کردن افراد توخالی و پوچ هستند، معرفی قهرمان‌های دفاع مقدس می‌تواند زندگی نسل‌های بعد را بسازد. همان‌طور که زندگی شهید سیاهکالی و همسرش با زندگی شهید بابایی گره خورد، جوانان بسیار دیگری تشنه دانستن از شهدا هستند. با پرداخت درست به زندگی شهدا باید چنین الگوهایی را در دسترس جوانان قرار داد.

> همسر شهید بابایی در گفت‌وگوهایش عنوان می‌کرد که قلباً حضور شهید را حس می‌کند و او را می‌بیند و احساس می‌کند عباس بابایی کنارش است. شهید بابایی از همسرش خواسته بود به وظایف الهی‌اش عمل کند و ایشان در طول حیات سعی‌شان بر انجام تکالیف‌شان بود تا خدا و همسرش از او راضی باشند

جدول

طراح: علیرضا سجادی فر ■ شماره ۵۷۱۸

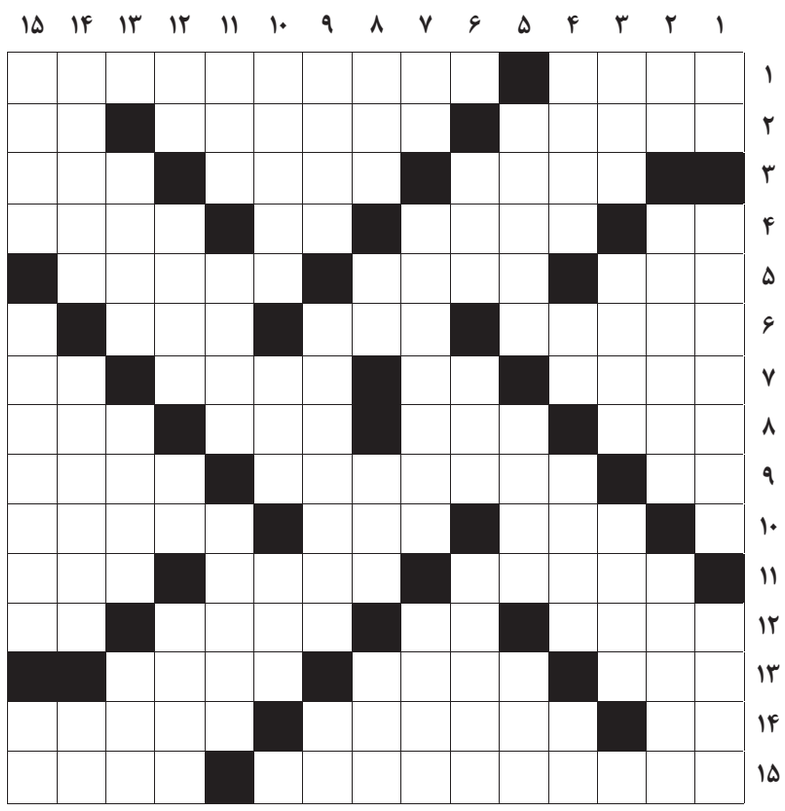

از راست به چپ

■ ۱- ضربه‌ای در بدمینتون- فنی در کشتی ■ ۲- تهنیت گفتن- باشگاه فوتبالی در ایتالیا- طلا ■ ۳- ماهی‌فروش- ستاره- درس نخوانده ■ ۴- حرص و طمع- ناچیز- زینت رو- لامپ الکترونیکی دوقطبی ■ ۵- برکت سفره- بخشنده- توضیح و تفسیر ■ ۶- شهر آرامگاه ناصر خسرو- کفش- خاخام ■ ۷- وسط- عدد رمزی- تیمی در لالیگای اسپانیا- غنچه صورت ■ ۸- دوست- از ماه‌های قمری- بچه- کشور انجامنا ■ ۹- محکم کردن- بازیکن خط حمله فوتبال- پارچه بدون آستر ■ ۱۰- قرارگاه- سوره مورچه- از فیلم‌های ابراهیم حاتمی کیا ■ ۱۱- اجرای زندهٔ نمایشنامه- شیرینی میوه‌ای- مکمل مهره ■ ۱۲- از ارکان نماز- ناپیدا- صفت سیب‌زمینی- نماد لاغری ■ ۱۳- تکیه بر پشتی- طایفه و دودمان- به کار بستن قانون ■ ۱۴- چه کسی؟- ماهر و حاذق- در... و دیر که جانانه تویی تو/مقصود من از کعبه و بتخانه تویی تو ■ ۱۵- از گیاهان روغنی- مایع ترشی

از بالا به پایین

■ ۱- اسب تبریزی- هنر پویانمایی- پسر مازنی ■ ۲- دشنام- فرشته موکل بر زمین- وظیفه ■ ۳- الفبای تلگراف- یار زیبا- ثمر درخت ■ ۴- زن خالدار- ضمیر اشاره- از نجاسات در شرع- ویتامین جدولی ■ ۵- مرکز دایره- چهره- از وسایل بازی در بوستان‌ها ■ ۶- پسوند جا و مکان- الحاد- قسمتی از گل ■ ۷- مترادف فراوان- سرمربی پرسپولیس- والده ■ ۸- میوه خشکبار- مدافع فوتبال- پیروان یک دین- جوانمرد ■ ۹- اقیانوس کبیر- ستاره سنج- بوی رطوبت ■ ۱۰- پایتخت لبنان- هیئت اعزامی- تزویر ■ ۱۱- قربانگاه حاجیان- الفبای نابینایان- دیلماج ■ ۱۲- فریاد تحقیرآمیز- پارچه قیمتی- آوای رزمی کار- نوعی روغن صنعتی ■ ۱۳- مراسم- معاینه دقیق پزشکی- جریب ■ ۱۴- مهاجم تیم ملی فوتبال- پایتخت سفال ایران- راندن مزاحم ■ ۱۵- پیک- مسئول توزیع چای در ادارات- تکرار حرفی

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری قرار دهید که در هر ردیف، ستون و مربع‌های کوچک سه در سه فقط یک بار به کار روند.

۳	۱						۶	
	۴		۷			۸		
			۲		۹			
		۳				۴		۸
				۸	۷			
۱	۹							
		۷		۶	۸			۹
۶		۱						۷
			۱		۴			

جدول کلمات متقاطع
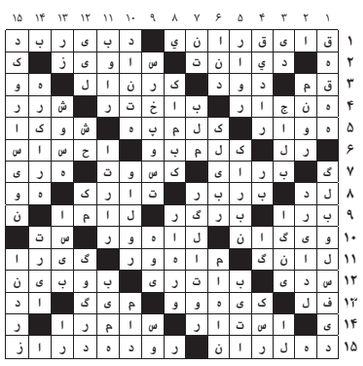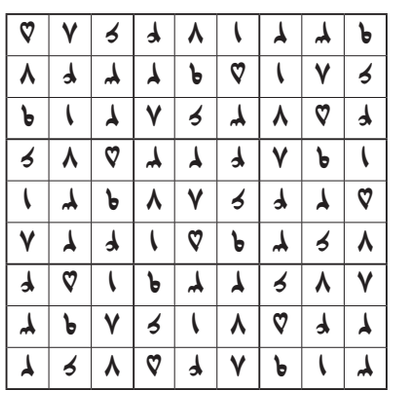
پاسخ جدول شماره ۵۷۱۷